

II. Kényszertörlési eljárás, csődeljárás, felszámolási eljárás

KÉNYSZERTÖRLÉSI ELJÁRÁS (nem peres eljárás, pp szabályok)

Jogszabályok

- 2006. évi V. törvény (Ctv)
- 2017. évi CL. tv. (Art)
- 2017. évi CLI. Tv. (Air) – adóigazgatási rendtartásról
- 72/2006.(IV.3.) (XII.28.) Kormány rendelet – végelszámolás számviteli feladatairól

KÉNYSZERTÖRLÉSI ELJÁRÁS

OKA

- Törvényességi felügyeleti eljárás következménye: a cég törvénysértő működése (nem tett eleget a beszámoló letétbe helyezési/közzétételi kötelezettségének, adószám törlése, cég tagjai, tisztségviselői, székhely ismeretlen)
- Nem a jogszabályok szerint fejezi be a tevékenységét

Cégbíróság elrendeli a kényszertörlési eljárás megindítását

- Céget megszüntnek nyilvánítja (eltiltja a további működéstől),
- Cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok bekövetkezett, de végelszámolás lefolytatásának nincs helye,
- Cég a végelszámolást 3 éven belül nem fejezte be,

Nem lehet kényszertörlést elrendelni

- Cég **fizetéseképtelenségét** megállapító végzés után - **jogerőre emelkedése előtt még megszüntethető az eljárás (fellebbezés és felülvizsgálati lehetőség)** valamint akkor, ha
- A céggel szemben büntetőjogi intézkedés van folyamatban, vagy kerülhet sor

Kényszertörlési eljárás

Cégbíróság a NAV elektronikus úton történő értesítése alapján tudomást szerez az adószám jogerős törléséről

- céget **15 munkanapon belül megszüntnek nyilvánítja**
- a megszüntnek nyilvánítás még nem eredményezi a cég törlését is (cégbíróságnak le kell folytatnia a kényszertörlési eljárást!)

Kényszertörlési eljárás jellemzői

- Kezdő időpontja: a jogerős végzés közzétételének napja (szüneteltetés nem lehet)**
- A cég nevét „**kt.a.**” toldattal kell használni
- Cégbíróság felhívást tesz közzé**
 - Felhívja a vezető tisztségviselőket (tagokat, volt végelszámolót) a vagyona/kötelezettségekre vonatkozó információk közlésére – bejelentési kötelezettség
 - Felhívás hitelezők felé (ideértve a munkaviszonyon alapuló követelések jogosultját) **60 napon belül**

Kényszertörlési eljárás

- Munkavállaló az eljárásról csak később szerez tudomást: eljárás jogerős befejezéséig még bejelentheti követelését a cégbíróságnak:

Cégbíróságnak gondoskodnia kell egy bér garancia biztos kijelöléséről (követelés rendezésre kerüljön a **Bér garancia Alapból**)

• Felhívás

- azok felé, akiknek a cég tulajdonában levő eszköz van a birtokukban
- azon jogosultak felé, akiknek a cég vagyonára vonatkozó jog van bejegyezve, illetve a cég vagyontárgyára tarthat igényt
- akinek tudomása van a cég vagyonában bekövetkezett változásról (a kényszertörlés közzétételének napját megelőző évben)

Megkeresések

- Cégbíróság megkeresi a pénzforgalmi szolgáltatókat, befektetési vállalkozókat a cég vagyonára vonatkozó adatokkal kapcsolatos információkért (**30 napos határidő**)
- Közhiteles nyilvántartást vezető szervezetek megkeresése (30 nap)

Kényszertörlési eljárás

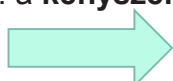
Jellemzői

Cég képviselőinek kötelezettségei

- nem hozhatnak olyan döntéseket, melyek ellentétesek az eljárás lényegével, cég vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot – általában – nem tehetnek
- cég szervei nem dönthetnek a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről (cégbíróság sem)

adószám törlése esetén – bizonyos kivételekkel – van **lehetőség ismételten kérni az adószám megállapítását** - a folyamat visszafordítható

DE: a **kényszertörlési eljárás elrendelése jogerőssé vált**

nem visszafordítható az eljárás

- nem dönthetnek átalakulásról, szétválásról, egyesülésről
- az eljárás alatt üzletszerű gazdasági tevékenység nem végezhető
- köteles a jogutód nélküli megszűnéshez kapcsolódó kötelezettségek teljesítésére
- a kezdő napig esedékes bérek (adók, járulékok) kifizetése - **20 napon belül**

Kényszertörlési eljárás

Kényszertörlési eljárás befejezése

- Követelés bejelentése nem történt a céggel szemben, akkor a cégbíróság törli a céget (nincs eltiltás)
- Amennyiben követelés bejelentésére sor került
- Vagyonfelmérés alapján a cég vagyontalan: törli a céget a cégbíróság és rendelkezik az eltiltásokról (vezető tisztségviselő és többségi tulajdonos)

Változás: eltiltás csak akkor, ha követelés bejelentésére került sor, és a követelés nem kerül kielégítésre.

- A cég előreláthatólag fedezni tudja a felszámolási költségeket, vagy fedezetelvonó ügylet feltételezhető: a kényszertörlési eljárás megszüntetésével a cégbíróság **kezdeményezi a felszámolási eljárás megindítását**
- Fedezetelvonó ügylet megtörténtét valószínűsítheti a cégbíróság: ha az utolsó közzétett beszámoló **saját tőke összegének felét eléri a vagyonvesztés** mértéke
- Korlátozott tagi felelősséggel működő cégeknél: **tagok korlátlan felelőssége**
- személyes vagyonával akkor felel a tag, ha korlátolt felelősségével visszaélt,
- ennek megállapítására a hitelezőnek polgári eljárást kell indítani: a cég törlését elrendelő jogerős határozat **Céggéközlönyben való közzétételét követő 90 napon belül**.

Kényszertörlési eljárások Felelősségi kérdések

A visszaélés megállapítható

- ha a tagok tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak,
 - a cég vagyonával sajátjukként rendelkeztek, vagy
 - olyan határozatot hoztak, amelyről tudták vagy az általában elvárható gondosság mellett tudhatták volna, hogy az a cég törvényes működésével nyilvánvalóan ellentétes.
- A cég kielégítetlenül maradt tartozásaiért **személyes vagyonával felel az ügyvezető**,
- ha a **fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet** bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve
 - a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult.
- Új cég alapítása, változás-bejegyzések korlátozása
- a cégnek **5 millió forintot meghaladó adótartozása** marad hátra,
- (a korábbi ügyvezető, illetve a minősített többséggel rendelkező tag tekintetében nem állapít meg a NAV **5 éven keresztül** adószámot, illetve az ügyvezetőt eltiltja a tevékenységtől)

Kényszertörlési eljárások Számviteli szabályok

- Kényszertörlési eljárást megelőző nappal számviteli beszámoló készítése kötelezettség letétbehelyezés, közzététel, határidő **30 nap**
- Jóváhagyásra jogosult testületnek **nem kell elfogadnia** a beszámolót
- Kényszertörlési időszak **egy üzleti évnél minősül** (függetlenül annak időtartamától)
- Gazdasági események könyvvizsgálata: általános szabályok szerint
- Kényszertörlési eljárás befejezésének időpontjával (fordulónappal): beszámoló készítés

Kényszertörlési eljárás végén készítendő vagyonmérleg

- Végelszámolásnál leírtak szerint piaci értékelés szükséges
 - Nem maradhat értékelési tartalék/értékhelyesbítés, időbeli elhatárolás, céltartalék
 - Vagyonfelosztási javaslat is készítendő
- Vagyonnal rendelkező cégnél a vagyonfelosztási javaslat szerinti vagyon átadás kinek a feladata?

Törölt cég – később vagyon kerül elő

Vagyonrendezési eljárás folytatható le a jogutód nélkül megszűnt és a cégnyilvántartásból törölt cég később előkerülő vagyonának rendezése érdekében

- indulhat hivatalból, vagy kérelemre (a törölt cég volt hitelezője, volt tagja, ..)
- eljárás tárgyát képezheti bármely ingó vagy ingatlan dolog
- bíróság állapítja meg, hogy a megjelölt vagyontárgy valóban a törölt cég tulajdonában állt-e
- a vagyonrendezési eljárás lefolytatását a bíróság Céglépcsőben közzé teszi, valamint vagyonrendezőt rendel ki a felszámolók névjegyzékében szereplő felszámolók közül: végzés közzétételétől számított 30 napon belül jelenthető be a vagyonrendezőnek a hitelezői igény
- ha nincs hitelező igény bejelentés: a befolyó összeg felosztása a volt tagok között történik

Kényszertörlesztés Működő cégből kényszertörlesztés alá kerülő adózók bevallásai

I. Soron kívüli bevallások – az eljárás kezdetéhez kapcsolódóan

- Soron kívüli bevallás benyújtásának **határideje**

A kényszertörlesztési eljárás kezdő napját **követő 30 napon belül**

ÉVES ADÓKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- Soron kívüli bevallás nyomtatványa: **71 jelű (1871)**
- Időszaka: üzleti év első napjától a kényszertörlesztés **kezdőnapját megelőző napig**

NEM ÉVES ELSZÁMOLÁSÚ ADÓKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Soron kívüli bevallás:

Valamennyi havi, negyedévi gyakoriságú adónemekre

- Azon időszakokra, amelyek határideje a **tevékenységet** lezáró adóbevallás benyújtásakor még nem járt le

Bevallások típusa: D1

Kényszertörles

Működő cégből kényszertörles alá kerülő adózók bevallásai

II. Tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követő bevallási kötelezettségek

- Adóbevallások gyakorisága azonosan, mint a kényszertörlest megelőző időszakban
- Eltérés: nincs tao. bevallás (nem alanya a tao-nak)
- Bevallások típusa: D2**
 - **kényszertörles időszakára** munkabér-, munkadíj-kifizetéseket jellemzően nem teljesíthet - adók/járulékok bevallása nincs
 - Bevallás benyújtásával egyenértékű: **„NY” jelű nyilatkozat** („D 2” bevallások kiváltására)
 - üzletszerű gazdasági tevékenységet végezne, a bevallási kötelezettségét az art. általános rendelkezései szerint teljesítenie kell

III. Kényszertörlési eljárás befejezését követően

Soron kívüli bevallás a bevallással még le nem fedett időszakról, a cégjegyzékből történő törlést követő 30 napon belül „M” kód

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszertörles alá kerülők bevallásai

I. Soron kívüli bevallások – az eljárás kezdetéhez

- a végelszámolás záró napjára: a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint

bevallásokon „V 3” kód

II. az eljárás kezdő napja utáni időszakra teljesítendő bevallások

általános rendelkezések szerint

bevallásokon „D 2” kód

III. A kényszertörlési eljárás befejezését követően

soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a cégjegyzékből történő törlést követő **30 napon belül**, „M” kód

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszersztörlés alá kerülők bevallásai

Adózás felelősei

- Végelszámoló tisztsége megszűnik** a kényszersztörlési eljárás kezdetével
DE: ha nincs vezető tisztségviselője

a volt végelszámolót terhelik az adózái kötelezettségek

- Képviseleti joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik

kivétel, ha bt., illetve kkt. állt végelszámolás alatt, és ezt követően indították meg a cég kényszersztörlési eljárását: a **bt.-beltag(ok)**, a **kkt.-tagok** minősülnek a társaság képviselőjének

Kényszersztörlési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók bevallásai

- Jogsabályok**

Art.

Cstv.

I. Tevékenységet lezáró bevallások

- „F 1” kód
- bevallási gyakoriságnak megfelelően,
- „D 2” bevallás időszakának záró dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő bevallási időszakra vonatkozóan

függetlenül attól, hogy a kényszersztörlési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

- A cég vezető tisztségviselőit, vagy ha végelszámolás előzte meg a végelszámolót:

Mulasztási bírsággal sújthatja (adókötelezettség elmulasztása, tevékenységet záró bevallások elmaradása esetén)

Csődeljárás, felszámolási eljárás- Kapcsolódó jogszabályok

- 1991. évi XL. törvény a csődeljárásról, felszámolási eljárásról – Csődtörvény
- 2013. évi V. törvény – Ptk.
- 225/2000. (XII.19) Kormányrendelet – Felszámolási kormányrendelet
- 2000. évi C. törvény – Számvitelről
- 2017. évi CL. törvény - Art.

Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény új előírásai

2018.01.01-től

- a csődeljárás iránti kérelem visszautasítását tartalmazó végzés közlésétől számított **15 napon belül** a kérelem újra benyújtható (alakszerű hiányosságok esetén)
- Felszámolási eljárás keretében a felszámolási vagyon részét képező ismeretlen helyen lévő tárgy körözését a felszámoló kezdeményezheti a bíróságnál (a kezdeményezés a beazonosítható vagyontárgyakra vonatkozik),
- Felszámolás megszüntetése esetén a felszámoló díja a zárómérleg könyvszerinti értékének 2%-a, de minimum 200eFt+áfa,
- A hitelezői igény kielégítési sorrend „e” kategóriája kiegészül a közigazgatási rendtartásról szóló törvény, valamint a büntető eljárás kapcsán felmerülő költségek tételével, amelyek az állam javára járnak.

Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény új előírásai

2018.07.26-tól

- ❑ A hitelező kérelmére indult felszámolási eljárásokban a bíróság a hitelező hozzájárulása nélkül megszünteti a kérelemre indult felszámolási eljárást
- **a felszámolást elrendelő végzés jogerős meghozatala után, de**
- **a felszámolás kezdő időpontja (közzététele) előtt**
- ha az adós a **jogerős végzés alapjául** szolgáló teljes tartozását megfizette
- **az eljárást indító hitelezőnek**

Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény új előírásai

Eddig a felszámolási eljárások gyakran követelésbehajtási célúak voltak

- ❑ *az adósok csak úgy tudták elkerülni a felszámolást, ha az eljárást indító hitelező felé fennálló tartozásukat kiegyenlítették és a hitelezővel egyezséget kötöttek*
- ❑ *a követelések érvényesítésének egyik módszere lett (fizetési meghagyásos eljárások helyett)*
- ❑ *ellentétesek a felszámolás eredeti céljával: a hitelezők felé fennálló kötelezettségek meghatározott rend szerinti teljesítése és az adós jogutód nélküli megszüntetése*

Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény új előírásai

- ❑ *A még közzé nem tett felszámolási eljárás megszüntetésének és a jogerős elrendelő végzés hatályon kívül helyezésének korábbi szabályozásánál*

feltétel volt, hogy a hitelező a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelmétől legkésőbb a felszámolás kezdő időpontjáig (közzététel) elálljon

- ❑ *az adós tehát a jogerős végzést megelőzően (amikor a megszüntetés még nem függ a hitelező elállásától) teljesíteni kényszerült a hitelező követelését (akkor is ha azt jogtalan volt, és azt később polgári perben követelje vissza).*

Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény új előírásai

- ❑ Gyakorlati probléma lehet az új szabály alkalmazásánál

a bíróság milyen dokumentumokból tud meggyőződni arról, hogy az adós valóban maradéktaalanul megfizette-e a tartozását az eljárást megindító hitelező részére.

Csődeljárás

Célja

- Fizetési problémákkal küzdő adós pénzügyi helyzetének megszilárdítása
- Fizetőképesség helyreállítása, ezért fizetési haladékot kap az adós

Lényege

- Adós kezdeményezésére tett intézkedések, a tovább működés biztosítása érdekében
- Bírósághoz kérelem – kizárólag elektronikusan - benyújtása a csődeljárás lefolytatására

Kérelem tartalma

- 3 hónapnál nem régebbi beszámoló/közbenső mérleg**
- Vezetői** írásbeli nyilatkozat
 - vagyoni helyzetről megbízható valós összképet ad a beszámoló
 - Beszámoló/közbenső mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében bekövetkezett lényeges változásokról
- Hitelezők névsorát, hitelek összegét, lejáratuk időpontját, elismert és el nem ismert tartozások, zálogjoggal biztosított fizetési igények
- Adós által vállalt **függő kötelezettségek** illetve **függő követelések**
- Munkavállalók tájékoztatásáról szóló dokumentumot

Csődeljárás

- Költségtérítések megfizetésének elektronikus igazolása

Tájékoztatás: kérelem benyújtás napján a számlavezető bankot tájékoztatni kell (nem érvényesíthető követelés az adós számlájával szemben)

Feltétele

- Kérelmet az adós képviselője nyújthatja be (jogi képviselő), ha nincs csődeljárás, vagy felszámolási eljárás alatt
- Újabb kérelem nem nyújtható be
 - Amíg korábbi csődeljárás szerinti kötelezettségét nem teljesítette,
 - Korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől 2 év még nem telt el,
 - Adós ellen felszámolási eljárás indult, vagy csődeljárás van folyamatban
 - Korábbi csődeljárás iránti kérelmét a bíróság elutasította (1 év még nem telt el közzétételétől)

Kivéve: a csődeljárás kérelmének alaki hiányosságai miatti elutasítás esetén (kézhezvételét követően 15 napon belül – 2018.01.01.

Csődeljárás alá tartozó vagyon

- Csődeljárás kezdő időpontja szerinti vagyon, valamint*
- A csődeljárás folyamata alatt szerzett vagyon*
- Kivéve: kezelt vagyon*

lásd: Cstv. 4 § (3) szerint meghatározott vagyon

Csődeljárás főbb szabályai

Bíróság teendői

- Céggközlönyben közzététel (**1 napon belül**), ettől illeti meg az adóst a fizetési haladék
- Végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye
- Csődeljárás ideje alatt a felszámolási eljárás kezdeményezési lehetősége felfüggesztve

A csődeljárás kezdő időpontja: bírósági végzés közzétételének napja

Közzététel tartalma

- Adóst fizetési haladék illeti meg: **120 nap**, meghosszabbítható **maximum 240 napig/365 napig**
- Kirendelt vagyongfelügyelő neve
- Hitelezőknek felhívás: követeléseiket **30 napon** belül – csődeljárás alattiakra 8 munkanapon belül - jelentsék be

Hitelező teendői

- Követelés 1%-ának (minimum 5eFt, max. 100eFt) befizetése a vagyongfelügyelő számlájára, mint nyilvántartásba vételi díjat, mely összeg növeli a követelés összegét

Adós teendői

- Végzés közzétételét követő **5 munkanapon** belül a hitelezők értesítése és felhívása a követelések bejelentésére
- Közvetlenül (postai vagy elektronikus levél)
- Országos napilap
- Honlap útján

Csődeljárás főbb szabályai

- Az adós a fizetési haladék igénybeviteléhez szükséges hitelezői egyetértés megszerzése érdekében
- **60 napon belül** (csődeljárás kezdőidőpontjától) egyezségi tárgyalást kezdeményez
- melynek eredményét 3 napon belül köteles a bíróságnak bejelenteni.
- a hitelezői egyetértést bizonyító okiratokat a bejelentéshez mellékelni kell.
- A bíróság a fizetési haladékról szóló végzésben
- a felszámolók névjegyzékéből vagyongfelügyelőt rendel ki,
- feladata a hitelezői érdekek védelmében figyelemmel kísérni az adós gazdasági tevékenységét.
- áttekinti az adós vagyoni helyzetét, áruállományát, szerződéseit,
- felhívja az adóst követeléseinek érvényesítésére
- megtámadhatja az adósnak a csődeljárás kezdő napját megelőző **1 éven belül megkötött szerződését**, ha annak tárgya az adós vagyonából történő ingyenes vagy feltűnően nagy értékkülönbséggel megkötött visszterhes jogügylet.
- A vagyongfelügyelő részt vesz a fizetőképesség helyreállítását célzó program és egyezségi javaslat megtárgyalásán
- Külön-külön nyilvántartásba veszi a követeléseket: 11. § (1) és 10, § (2)f) szerinti bontásban

Csődegyezés

Az egyezséget írásba kell foglalni

Egyezés akkor köthető, ha ahhoz a hitelezők hozzájárulnak (elfogadják)

- a hitelezők által elfogadott programot
- a hitelezők követeléseinek elengedését
- egymástól való átvállalását
- új személy jelentkezését az adós kötelezettségének átvállalására
- kezességvállalás a követelések megfizetéséért
- a hitelezők tulajdonszerzését az adós vagyonában
- mindazt, amit az adós és a hitelezők a fizetőképesség helyreállítása érdekében szükségesnek tartanak

Ha az egyezés megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság végzéssel a csődeljárást befejezetté nyilvánítja.

Ha a felek között az egyezés nem jött létre (nem felel meg a törvényi előírásoknak) foglaltaknak

- a bíróság az eljárást megszünteti, az adós ellen **felszámolási eljárás folytatását** rendeli el.

Csődeljárás

Egyezés a hitelezőkkel

- Adósság rendezésének feltételeiről megállapodás
- Engedmények, fizetési könnyítések
- Követelések elengedése, átvállalások, részesedés szerzések
- Kezességvállalások
- Veszteségcsökkentő program elfogadása
- Egyezés végrehajtásának ellenőrzési módja

Szabályok az eljárás alatt

- Követelés a **moratórium ideje alatt nem kifizethető**, de kamatfizetési kötelezettség fennáll
- Moratórium **nem érinti a munkabéreket**, közterheket, közműdíjakat, bankköltségeket, vagyonfelügyelői díjat, csődeljárás alatti áfá-t
- Zálogjogosult** a kötelezettel szemben a jogait a fizetési haladék közzétételétől **nem gyakorolhatja**: követeléseik kielégítése a csődeljárás keretében valósulhat meg

Csődeljárás

Nyilvántartások, bevallások

- 3 hónapnál nem régebbi** beszámoló/közbenső mérleg készítési kötelezettség a **kérelem benyújtásakor**, könyvvizsgálói jelentéssel
- Folyamatos működés elve alapján
 - Adóbevallások az általános szabályok szerint
 - Beszámoló készítés az általános szabályok szerint

Csődeljárás befejezése

- Egyezségi tárgyalás eredményének bejelentése a bíróságnak **5 munkanapon belül**:
 - Igazoló megállapodások, jegyzőkönyvek, nyilatkozatok csatolása
- Bíróság **15 munkanapon belül dönt** egyezségről (elfogadja/elutasítja)
- Befejező végzés: **jóváhagyás esetén** a csődeljárás befejezettnek nyilvánul
- Csődeljárás megszüntetése, ha nem jön létre az egyezés (nem törvény szerinti):
 - **Adós fizetéseképtelenségének megállapítása és**
 - **Adós felszámolásának elrendelése**

Csődeljárás számvitele

Számviteli feladatok a csődeljárás befejezését illetően: nincsenek speciális szabályok - csupán a csődegyezés szerinti gazdasági események könyvelendők

Könyvelési tételek

- A vagyonfelügyelő díja és igazolt költségei (mértéke a mérlegben meghatározott eszközök könyvszerinti értékének 1%-a)

T 52 Igénybevett szolgáltatások - K 38 Bankszámla
T 51-53, 86 - K 38 Bankszámla

- Közzétételi költség
T 531 Egyéb szolgáltatások - K 384 Bankszámla

Egyezséghez kapcsolódó könyvelési tételek

- Hitelező felé fennálló tartozás egy részének 3. személy általi átvállalása
T 45 – 47 Kötelezettségek - K 96 Egyéb bevételek
- Kapcsolódó tétel halasztott bevétel elszámolása (meglévő eszközhez kapcsolódó a tartozás esetén az átvállalt összeg)
T 96 Egyéb bevételek – K 48 Passzív időbeli elhatárolások
- Halasztott tétel feloldása (az eszköz felhasználásával/kivezetésével arányosan)
T 48 Passzív időbeli elhatárolások - K 96 Egyéb bevételek
- A hitelező elengedi a követelését
T 43 Hosszú lejáratú kötelezettségek - K 96/97 Egyéb bevételek/Befektetett pénzügyi eszközök bevétele
- Hitelező követelésének egy része fejében tulajdonrészt szerez
T 45 Szállítók - K 411 Jegyzett tőke

Csődeljárás adózási érdekességei

- **Sztv. 3. § (4)10.** behajthatatlan követelés fogalma

Az a követelés.....

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során **egyezségi megállapodás keretében elengedett**,

- **Tao. Tv.4. § 4/a.** behajthatatlan az a követelés, amely megfelel a Sztv. Szerinti behajthatatlan követelés fogalmának,

valamint azon követelés **bekerülési értékének 20 %-a**, amelyet a fizetési határidőt követő 365 napon belül nem egyenlített ki, kivéve, ha a követelés elévült vagy bíróság előtt nem érvényesíthető;

- **Tao. tv. 17. § (13)**

*Ha az adózóval szemben kezdeményezett csődeljárás vagy felszámolási eljárás jogerős bírósági végzéssel jóváhagyott **egyezséggel szűnik meg**, akkor*

a korábbi adóévek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása (az adózás előtti eredmény csökkentéseként történő elszámolása) nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékának az egyezsége tekintettel elengedett (az adózás előtti eredmény javára elszámolt, időbelileg el nem határolt) kötelezettség felével növelt összegben számolható el az adózás előtti eredmény csökkentéseként.”

Elhatárolt veszteség csökkentési lehetőségét korlátozó **50%-os szabály mértékének növelését teszi lehetővé ez a rendelkezés** (az elengedett kötelezettség felével)

Csődeljárás adózási érdekességei

Példa:

• Korábbi évek elhatárolt vesztesége	25mFt
• Tárgyévi számított adóalap (elhatárolt veszteség nélkül)	26mFt
• Elengedett kötelezettség miatt elszámolt egyéb bevétel	18mFt

Megoldás

Adóalap 50%-a	13mFt
<u>Elengedett kötelezettség 50%-a</u>	<u>9mFt</u>
Összesen	22mFt
Korrigált adóalap (26 - 22) =	4mFt
Elhatárolt veszteség továbbvihető összege	3mFt

Egyezséghez kapcsolódó számviteli, adózási kérdések

Mi a teendő azon kötelezettségeknél, amikor a hitelezők a csődegyezség megkötésében nem vettek részt?

- a hitelezőknek a követelésüket **30 napon belül be kell jelenteniük**
- a megkötött **egyezség** azokra a hitelezőkre is **kiterjed, akik az egyezséghez nem járultak hozzá**
- az a hitelező, aki a bejelentési határidőt elmulasztotta: ebben az eljárásban nem érvényesítheti követelését

DE: más által kezdeményezett felszámolási eljárásban a még el nem évült követelését bejelentheti

a csődegyezség alapján nem tud behajthatatlanság jogcímén követelést kivezetni

Értékvesztés!

Felszámolási eljárás – lényege

Olyan **nem peres eljárás**, melynek során a **fizetése képtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők** a vonatkozó törvény szerinti módon **nyernek kielégítést**.

Felszámolási eljárást kezdeményezheti

- Adós (fizetése képtelenség esetén, ha a csődeljárás lehetőségével nem él)
- Hitelező
- Végelszámoló
- Fellebbezés nélkül lefolytatható
- Egyezség nélküli csődeljárásnál
- Cégbíróság által (adóss felszámolását kezdeményezte, vagy a céget megszüntetnek nyilvánította)
- Bíróság értesítése alapján (büntetőügy esetén)

A bíróság az adós felszámolását végzéssel elrendeli, ha az adós fizetése képtelenségét állapítja meg

- a bíróság a felszámolást elrendelő végzést az eljárás lefolytatására irányuló kérelem beérkezését követő **60 napon belül hozza meg**.
- a felszámolást elrendelő végzés ellen külön fellebbezésnek van helye; (felülvizsgálatnak nincs)
- a felszámolás kezdő időpontja a felszámolást elrendelő **jogerős végzés közzétételének napja**

Felszámolási eljárás – főbb szabályok

Felszámolás célja

- Jogutód nélküli megszüntés – az adós jogviszonyainak lezárása
- Vagyonelemek értékesítése, cég követeléseinek behajtása
- Bejelentett hitelezői igényeknek kielégítési sorrendbe történő besorolása, lehetőség szerinti kiegyenlítésükkel

Feltételei

- Az a hitelező **nem kezdeményezheti**, aki a csődeljárásban az igényét nem jelentette be
- Minimum összege: **200eFt** (a **20 napon túli** követelésre **fizetési felszólítás** ellenére nincs teljesítés)
- Hitelező **fizetési felszólításának tartalmaznia kell**
 - Követelés jogcímét
 - Összegét
 - Fizetési határidejét
 - Végső határidőt, melynek eredménytelen elteltét követően megindítja a felszámolási eljárást

ADÓS NYILATKOZATTÉTELI KÖTELEZETTSÉGE

- Felszámolás iránti kérelemről haladéktalanul értesíti az adóst a bíróság: 8 napon belül kell nyilatkozni, hogy azokat elismeri-e
- Kér-e haladékot
- Valamennyi számláit vezető pénzügyi intézményről és számlaszámokról

Fizetési felszólítás minta

Az adós cég

Neve:

Címe:

Tisztelt.....!

Tárgy: fizetési felszólítás

Sajnálattal észleltük, hogy pénzügyi nyilvántartásaink szerint, az Önök Társaságunk felé fennálló pénzügyi egyenlege tartozást mutat, az alábbiak szerint

a tartozás jogcíme:.....

a tartozás összege:.....

a teljesítési határidő:.....

Kérjük, a fentiek szerinti tartozást, a jelen fizetési felszólításunk kézhezvételét követőnapon belül soron kívül megfizetni szíveskedjenek. **A jelzett határidő eredménytelen elteltét követően Társaságunk felszámolási eljárást kíván Önök ellen indítani vagy egyéb jogi úton kívánja érvényesíteni a követelését.**

Kelt,.....

Tisztelettel:.....

hitelező

Felszámolási eljárás – fizetéseképtelenség

Fizetéseképtelenséget bíróság állapítja meg, akkor ha

- Felhívástól számítva **8 napon belül** nem nyilatkozik, vagy
- Nem vitatott tartozását
- a teljesítési idő lejártát követő **20 napon belül** sem egyenlített ki és az írásbeli fizetési felszólításra sem teljesít, vagy
- **45 nap múlva:** a bíróság, - ha nem volt csődeljárás - az adós kérelmére a tartozás kiegyenlítésére legfeljebb 45 napos határidőt engedélyezhet
- Jogerős bírósági határozatban megállapított határidőn belül nem fizetett
- Végrehajtási eljárás eredménytelen

a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat a végrehajtást foganatosító bíróságnak haladéktalanul meg kell szüntetni, a lefoglalt vagyontárgyakat és a befolyt, a végrehajtás költségeinek levonása után fennmaradó, de még ki nem fizetett pénzeszközöket a kijelölt felszámolónak kell átadni.

- Csődeljárás szerinti kötelezettségét nem teljesítette
- Tartozásai meghaladják a vagyonát (esedékességkor előreláthatóan nem tud fizetni) és a tulajdonosok a felhívás ellenére sem nyilatkoznak a fedezet biztosításról
- Csődeljárás eredménytelensége

Tartozás vitatása - számla visszaküldés

..... (név)

..... ügyvezető részére

.....(cím)

Partner által közölt **ügyszám/iktatószám** (ha a levélen megtalálható):.....

Saját ügyszám/iktatószám:.....

Tisztelt Ügyvezető!

Társaságunk vette kézhez sorszámú,
..... keltezésű, teljesítési határidejű
.....összegű számlájukat.

Ezúton tájékoztatjuk Önöket, hogy a számla nem felel meg a jogszabályi (köztünk létrejött szerződés rendelkezéseinek, ezért az abban foglaltakat vitatjuk az alábbiak szerint:

a számlán feltüntetett jogcím nem megfelelő,

mert:.....

Tartozás vitatása - számla visszaküldés

cégüknek társaságunkkal szemben nem áll fenn jogszerűen követelése,
mert:.....

a számlán feltüntetett összeg/követelés mértéke nem megfelelő,
mert:.....

a számlán feltüntetett fizetési határidő nem megfelelő,
mert:.....

Jelen levelünk mellékleteként a fent említett számla eredeti példányát visszaküldjük Önöknek.

Kelt:.....

Tisztelettel.....

(cégszerű aláírás)

Felszámolási eljárás folyamata

- Felszámolási eljárás első szakasza a fizetőképzetlenség vizsgálata
 - Kérelem benyújtásától a felszámolást elrendelő végzésig **(60 napon belül)**
 - bíróság a felszámolást elrendelő végzésben kijelöli a felszámolót
- Második szakasza: a felszámolás kezdő időpontjától az eljárást befejező végzés jogerőre emelkedéséig

Az adós - a felszámolást elrendelő elsőfokú végzés kézhezvételét követően, a végzés jogerőre emelkedéséig - **köteles céltartalékot képezni**

az alábbi költségekre:

- a felszámolás elrendeléséről szóló határozat meghozataláig felmerült eljárási illeték, közzétételi költségterítés, valamint a hitelező jogi képviselőjének munkadíja és készkiadásai: **a felszámoló ezt a követelést külön bejelentés nélkül nyilvántartásba veszi, és a felszámolás kezdő időpontjában esedékes felszámolási költségként elszámolva fizeti ki.**
- az iratanyagok rendezésével, kezelésével, tárolásával és elhelyezésével, számláinak vezetésével összefüggő díjakkal, valamint a vagyontárgyai őrzésével, állagmegóvásával kapcsolatos legszükségesebb kiadások fedezetére (a becsült költségekkel arányos, de legalább **150 000 Ft-ot**)

Felszámolási eljárás folyamata

Tartalékolási kötelezettség teljesítéséért az adós legalább többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tagja: **készfizető kezesként köteles helytállni.**

Követelések bejelentése

- Hitelezők a közzétételtől számított **40 napon belül kötelesek bejelenteni** a felszámolónak követeléseiket (180 napos jogvesztő határidő elmulasztása elévülést eredményez)
- Követelés 1%-a (min 5eFt, max 200eFt) elkülönített bankszámlára fizetendő
- Igazolás kérhető: 2eFt+ áfa összegért „NINCS FEDEZET”

Felszámoló kijelölése, korábbi vezető feladatai

Felszámoló kijelölése

- Bíróság véletlenszerűen választja ki a felszámolók jegyzékéből
- Szigorú összeférhetlenségi szabályok betartási köteleme (felszámolóra és felszámoló biztosra is)
- Felszámolás kezdőidőpontjától az adós cég vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet

Korábbi vezető feladatai

- Felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal köteles készíteni
 - Záró leltárt
 - Beszámolót, könyvvizsgálói jelentéssel együtt (üzleti jelentés nélkül)
 - Letétbe helyezés és közzététel
 - Adóbevallást
- Köteles a fentieket a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül** a felszámolónak és a NAV részére átadni

Korábbi vezető feladatai, felelőssége

Korábbi vezető feladatai

- Nyilatkozni arról, hogy a tevékenységet lezáró mérleg az adós vagyoni helyzetéről megbízható képet ad, továbbá arról, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek
- Tevékenységet záró beszámoló mérlege alapján **zárómérleg** készítése
- Nem selejtezhető és titkos iratokról iratjegyzék készítése, átadása a felszámolónak (nyilatkozat arról, hogy valamennyi vagyontárgyra és iratra vonatkozóan teljesítette az átadási kötelezettséget)
- Folyamatban lévő ügyekről tájékoztatás (környezeti károsodásokról, vagyon csökkenését okozó jogügyletekről)
- Munkavállalók, magánszemélyek, érdekképviselők **haladéktalan** tájékoztatása
- Különbféle juttatások, díjak magánszemély jogosultjainak tájékoztatása **15 napon belül**
- céltartalék képzés a **felszámolási költségekre**

Korábbi vezető feladatai, felelőssége

☐ Felelősség

- Felszámolás kezdő időpontját **megelőző 3 évben vezetőkre**,
- a fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatoknak nem a hitelezők érdekeinek szem előtt tartásával végezték (vezetőnek minősül a cég döntéseinek meghozatalára ténylegesen **meghatározó befolyással bíró is**) – egyetemleges felelősség

hitelező vagy a felszámoló kérheti a bíróságtól ennek megállapítását

- Fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet: amelytől kezdve a cég vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a társaság nem lesz képes kielégíteni tartozásait az esedékességkor
- Közbenső mérlegben derül ki: ez alapján is kérhető, hogy a korábbi vezető térítse meg a nem teljesített követelést
- **Ha a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének,**

neki kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

- **Mentesülés a felelősség alól.; bizonyítandó, hogy a fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.**

- ☐ Új szabályozás szerint: **nem szűnik meg a korábbi tisztségviselő jogviszonya, de a vagyonnal kapcsolatos döntést nem hozhat**

Felelősség

Vezető tisztségviselők esetleges büntetőjogi felelőssége

- ☐ Számvitel rendjének megsértése: aki a számvitelről szóló törvényben előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló készítési kötelezettségét megszegi, és ezzel
- a megbízható és valós képet **lényegesen befolyásoló hibát idéz elő**, vagy
- az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja, büntett miatt **három évig terjedő szabadságvesztéssel** büntetendő.

- ☐ Csődbűncselekmény: aki a Cstv. hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetőképtelenséggel fenyegető helyzete esetén
- a vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,
- színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, vagy
- az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon a gazdálkodó szervezet vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja, büntett miatt

egy évtől **öt évig terjedő** szabadságvesztéssel büntetendő.

- ☐ **Saját tőke csorbítása**: a rt., a kft., a szövetkezet, az európai rt. vagy az európai szövetkezet vezető tisztségviselője vagy tagja, aki a társaság **saját tőkéjét** részben vagy egészben **elvonja**, büntett miatt **három évig terjedő** szabadságvesztéssel büntetendő.

Felelősség

A társasági részesedés rosszhiszemű átruházása miatti felelősség - 63/A. §

Amennyiben az adósnak

- **a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van,**
- a hitelező kereseti kérelmére a bíróság megállapítja, hogy a felszámolási eljárás megindítását **megelőző 3 éven belül** részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező **volt tulajdonos korlátlanul felel** az adós ki nem elégített kötelezettségeiért,
- kivéve, ha bizonyítja, hogy az átruházás időpontjában az adós még fizetőképes volt, és a fenyegető fizetéseképtelenség vagy a fizetéseképtelenség csak ezt követően következett be, vagy
- az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, de a tulajdonos az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el.
- A felszámoló a társasági részesedést átruházó jogügyletre vonatkozó információkról köteles a hitelezői választmányt (nyilvántartásba vett hitelezőket) tájékoztatni.
- A keresetet legkésőbb a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céggközlönyben való közzétételét követő **90 napos jogvesztő határidőn belül** lehet benyújtani.

Felszámolási eljárás megindítása – számviteli feladatok

TEVÉKENYSÉGET LEZÁRÓ BESZÁMOLÓ

Általános mérlegképességi, értékelési, tagolási szabályok szerint, az alábbi eltérésekkel **Értékhelyesbítést/értékelési tartalék, az időbeli elhatárolások, továbbá adózott eredmény megszüntetendők**

- Értékhelyesbítés T 417 - K 117-177
- Időbeli elhatárolások (kivéve fejlesztési támogatás miatti halasztott bevétel)
T 5/8/9 - K 39 és T 48 - K 5/8/9

Letétbehelyezés/közzététel (könyvvizsgálat), üzleti jelentés nélkül

ZÁRÓMÉRLEG

A zárómérleg a tevékenységet lezáró beszámoló mérlegében kimutatott vagyoni eszközeinek és ezen eszközök forrásainak értékét mutatja: **az adózott eredménynek az eredménytartalékba történő átvezetése után**

Adózott eredmény átvezetése T 493 - K 413, vagy T 413 - K 493 (veszteségnél)

Könyvviteli számlák és nyilvántartások zárása

A zárómérleg elkészítésével egy időben az alkalmazott könyvviteli számlákat, nyilvántartásokat a tevékenységet lezáró beszámoló mérleg-fordulónapjával le kell zárni.

Felszámolási eljárás alatti számviteli feladatok

Nyitómérleg

- zárómérleg alapján a felszámolás kezdő időpontjával **nyitó felszámolási mérleget** kell készíteni, melyben el kell különíteni
- fel nem osztható vagyont – eszközöket és azok forrását (vagyonkezelői szerződések), valamint
- A társaság könyveikben értékkel kimutatott olyan eszközöket (azok forrásával), melyek nem a gazdálkodó szervezet tulajdonát képezik, de a könyveikben értékkel szerepelnek (pl. lízing),

Jogutód nélküli megszűnések

Fel nem osztható vagyoni elemek - Cst. 4. § (3)

- Állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vagyont (jogszabály vagy szerződés alapján kezelt vagyont)
- Természetvédelmi oltalom alatt álló földterület (állami és önkormányzati tulajdonban álló vagyont), műemlékek
- Nemzeti vagyont részét képező vizek, vízlétesítmények
- Munkavállaló béréből levont közteher, érdekképviseleti tagdíj, tartásdíj, végrehajtás alá eső tartozás,
- Tulajdonjog fenntartással vásárolt vagyontárgy (kivéve: beépített új dolog, a vagyontárgy elválaszthatatlan része lett)
- Állami tartalék, hadipari készletek
- támogatás közvetítésével megbízott gazdálkodó szervezetnél az átvett támogatási célú pénzeszköz, valamint az abból finanszírozott vagyontárgyak

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok

Könyvviteli számlák megnyitása

T 1,2,3 - K 491

T 491 - K 4

A felszámoló a számlarendet indokolt esetben írásban módosíthatja

Könyvvezetésről

Könyvelés módszere

- *Kétszámlasoros elmélet*

Ha tevékenységet nem folytat: **499 Felszámolás eredményelszámolási számla** használata (saját tőkén belül használt számla) minden eredményt érintő tételnél

Négszámlasoros elmélet: általános szabályok szerint

Ha tevékenységét továbbfolytatja (egy évre engedélyezhető)

Felszámolás időszaka a felszámolási zárómérleg készítése szempontjából **egy üzleti évnek minősül** (függetlenül annak időtartamától)

A nyitó felszámolási mérleg korrekció

- El kell különíteni a felszámolásba be nem vonható vagyoni eszközöket és forrás oldalon azok ezzel egyező összegű forrását

- Ha a felszámolásba be nem vonható vagyoni eszközök forrása a zárómérlegben nem kötelezettségként szerepel, akkor a **saját tőke csökkentésével** kell azt kötelezettségként kimutatni.

49

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok

Könyvviteli nyilvántartásokban rendezni kell a kötelezettségek és a követelések állományát

Hitelező által bejelentett, elfogadott, a könyvekben még nem szereplő követelésének állományba vétele

T 499 - K 43/47

A nyitó felszámolási mérlegben szereplő, de jogvesztett (pl. **180 napon belül be nem jelentett**) kötelezettség kivezetése

T 43/47 - K 499

A nyitó felszámolási mérlegben nem szereplő, de az adós által elismert, realizálható követelés nyilvántartásba vétele

T 31/36 - K 499

Nyitó felszámolási mérlegben szereplő, de behajthatatlan követelések

T 499 - K 31/36

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok

- A hitelezők által a követelés nyilvántartásba vétele miatti fizetett regisztrációs díj - a bíróság gazdasági hivatalához befizetett összeg állományba vétele

T 499 - K 479 Hitelezőkkel szembeni kötelezettség

- Immateriális javak, tárgyi eszközök, követelések, befektetések, készletek, értékpapírok minősítése

Terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés T 499- - K 1/2/3

Visszaírás T 1/2/3 - K 499

Felszámolás kezdő időpontját követően a könyvviteli nyilvántartásokban felszámolási eredményt érintő tételként rendezni kell

- Nyitómérlegben értékkel nem szereplő, de a tartozások teljesítésére felhasználható vagyoni eszközök **piaci értékre történő felértékelése** („0” értékű tárgyi eszközök, immateriális javak)

T 1/2/3 - K 499

- Nyitó felszámolási mérlegben lévő céltartalék állományát felszámolási eredményt növelő tételként ki kell vezetni

T 42 CT - K 499

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok

- A kötelezettségbe beszámítható hitelezővel szembeni követelés összege (kivételes esetben)

T 43/47 „B Kft” - K 31/36 „B Kft”

- Elengedett kötelezettség (felszámolási egyezség esetén)

T 43/47 - K 499

- Vagyoni eszközök értékesítése

T 31/36 - K 499 és 467

T 499 - K 1/2/3

- Nem pénzbeli hozzájárulásként átadott vagyoni eszközök felszámoló a vagyont - kedvezőbb értékesítés érdekében - a hitelezők egyetértésével kft, rt. vagy szövetkezet részére nem pénzbeli betétként rendelkezésre bocsáthatja.

- létesítő okiratban meghatározott értéke

T 1 - K 499

- könyv szerinti értéke

T 499 - K 1/2/3

- Felszámolási költségek

T 499 - K 1/3

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok KÖZBENSŐ FELSZÁMOLÁSI MÉRLEG

LEHETŐSÉG

- Felszámoló döntése alapján éven belül (ha a hitelezők igényeinek kielégítéséhez elegendő pénzeszköz folyt be)
- Fordulónapja: felszámoló döntése szerinti

Kötelező

- Évente
- Fordulónapja: felszámolás kezdetét követő 12 hónap

Jellemzői

megegyeznek a felszámolási zárómérleggel,

Készítendő továbbá

- bevételek és kiadások, valamint a felszámolási költségek alakulásáról kimutatás
- szöveges jelentés (nyitó felszámolási mérleg adatainak korrekcióiról, és a nyitó felszámolási mérleg és a közbenső felszámolási mérleg adatai közötti eltérések, változások minősítéséről, indokairól – kötelező megküldeni a hitelezőknek (15 napon belül észrevétel tehető)
- részleges vagyonfelosztási javaslat (csak pénzbeli kiegyenlítésre), ha részleges hitelezői kielégítés is történhet: a **bíróság által jóváhagyott** részleges vagyonfelosztási javaslat alapján történik.

A felszámolás időszaka alatti számviteli feladatok KÖZBENSŐ FELSZÁMOLÁSI MÉRLEG

- Szükség esetén tartalék képzés
 - jellemzője: **pénztartalék**, melyet elkülönítve kell kimutatni
 - Peres ügyek várható kötelezettségeire
 - Környezeti károk elhárításának várható költségeire
 - További várható felszámolási költségekre
- Jellemző gazdasági eseményei
 - A közbenső mérleg alapján kifizetett összegek
T 43/47 - K 38
 - Az adós számlájáról kifizetett felszámolói díj elszámolása
T 499 - K 38

Felszámolási eljárás befejezése

Készítendő

- Felszámolási zárómérleg
- Bevételek és költségek alakulásáról szóló kimutatás
- Zárójelentés: tájékoztatás a nyitó és záró adatok közötti változásokról
- Vagyonfelosztási javaslat
- Záró adóbevallások

A felszámolás kezdő időpontjától számított **két év elteltével** a felszámolási zárómérleg elkészítése kötelező, kivéve törvényben meghatározott esetekben (folyamatban lévő perek, hatósági eljárások)

Bizonylat megőrzési kötelezettség

Felszámoló köteles megfelelni a Sztv. szerinti bizonylat megőrzési **8 év** követelményének

Felszámolási eljárás befejezése

ZÁRÓMÉRLEG

Jellemzői

- Teljes időszaka egy üzleti évnek számít (kezdő napja =nyitó felszámolási mérleg fordulónapja)
- Zárómérleg fordulónapja: felszámoló határozza meg (felszámolás befejezésének időpontja)
- Megszűnő társaság vagyonát tartalmazza (bizonyos eszközök **piaci értéken**): zárómérleg összeállítását megelőzően piaci értékelés
- Felszámolásba be nem vonható eszközök és ezzel egyező forrás (kötelezettség) elkülönítése: **könyv szerinti értéken**

Felszámolási eljárás befejezése - zárómérleg tételeinek értékelése -

- Pénzeszközök: könyv szerinti értéken (kivéve: deviza/valuta)
- További vagyoni eszközök: piaci értéken
 - Immateriális javak/ tárgyi eszközök
 - Befektetett pénzügyi eszközök
 - Készletek
 - Értékpapírok
 - Deviza/valuta
- Be nem hajtott követelések: várhatóan megtérülő összeggel
- Felszámolásba be nem vonható vagyon (kötelezettség): leltár szerint felvett összeggel
- További kötelezettségek: könyv szerinti értéken

57

Felszámolási eljárás befejezése - zárómérleg tételeinek értékelése -

- Vagyoni eszközök könyv szerinti és a zárómérleg fordulónapjára vonatkozó piaci érték közötti különbség: felszámolási eredményként számolandó el

Könyv szerinti és piaci érték különbségének könyvelése

T 1/2/3 - K 499 vagy

T 499 - K 1/2/3

- Felszámolás eredménye: az eredménytartalékot módosítja

T 499 - K 413 vagy

T 413 - K 499 (veszteség esetén)

- Felosztható vagyon (tulajdonosokat megillető összeg):
 - különbség **negatív**, fedezetlen kötelezettség összegét mutatja
 - különbség **pozitív**, amennyi vagyoni eszköz illeti meg a tulajdonosokat a befektetéseik ellenében.

58

Felszámolási eljárás befejezése - zárómérleg tételeinek értékelése -

- + Eszközök összesen
- Tartozások
- Felszámolásba be nem vonható vagyon

Különbözet

Felszámolási eljárás befejezése

Eszközök	Források
Pénzeszközök <i>Könyv szerinti értéken (kivéve: deviza, valuta)</i>	Tartozások (kötelezettségek) <u>hitelezőnként</u> bontva <i>Könyv szerinti értéken</i>
Felszámolásba be nem vonható vagyoni eszközök <i>Könyv szerinti értéken</i>	Felszámolásba be nem vonható vagyon <i>Eszközök között feltüntetett összegben</i>
Felszámolásba bevonható vagyoni eszközök <i>Piaci értéken</i>	Felosztható vagyon (+) <i>Egyenlegként meghatározva</i>
Be nem hajtott követelések <i>Várhatóan megtérülő értéken</i>	Fedezetlen kötelezettség (-) <i>Egyenlegként meghatározva</i>
Eszközök összesen	Források összesen

Felszámolási eljárás befejezése

KIMUTATÁS A BEVÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK ALAKULÁSÁRÓL

- A tevékenységek **folytatásával** kapcsolatos **árbevételek, bevételek**
- A vagyontárgyak **értékesítésének árbevétele, bevétele**
- Felszámolási eljárás során **behajtott követelések összege**

BEVÉTELEK ÖSSZESEN

- A tevékenység **folytatásával kapcsolatos költségek/ráfordítások**
- Az **értékesített** vagyontárgyak **nyilvántartási értéke**
- A **kiegyenlített** felszámolási költségek

KÖLTSÉGEK ÖSSZESEN

Felszámolási eljárás befejezése

VAGYONFELOSZTÁSI JAVASLAT

- Kielégítési sorrend szerinti felépítésben tartalmazza a kötelezettségek összegét
- Másik oldalon: a kötelezettségek teljesítésére kijelölt eszközök felsorolása
- Amennyiben a vagyoni eszközök értéke kevesebb:
 - A sorrendben hátrább lévő hitelezők igénye nem kerül kielégítésre
 - Egyéb vagyoni eszközként szerepeltetendő: a hitelezők kielégítése után megmaradt eszközök értéke, mely a tulajdonosok között felosztandó

Ha a felszámolási zárómérleg és a vagyonfelosztási javaslat elkészítésére a felszámolás kezdetétől számított 2 év eltelte miatt került sor, a zárómérlegben szereplő be nem hajtott követeléseket és az értékesítetlen vagyontárgyakat a hitelezők között a tv. szerinti kielégítési sorrend alapján felosztja.

A felszámolási zárómérlegben szereplő be nem hajtott követelések tekintetében a hitelezői követelések erejéig engedményezésnek van helye - Ptk.6:201 § szerint eljárva

Vagyongelosztási javaslat minta - Cstv. 57-58 §

	Elismert kötelezettség	Rendelkezésre álló Eszközök	Felosztási javaslat
Felszámolásba be nem vonható vagyon			
Felszámolási költségek			
Zálogjoggal biztosított követelések (49/D. § (1)-(2a) bekezdés alkalmazásával ki nem elégített része)			
Tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék			
Magánszemély hibás követelésből eredő, továbbá kis- és mikrovállalkozások követelései			
Tb. Kötelezettségek, adó- és köztartozások (visszafizetendő támogatások), közmű, társasházi ktg			
Egyéb kötelezettségek			
Késedelmi kamat és pótlék, bírság jellegű			
Tagok, vezetők, azok hozzátartozói bér és bérjellegű követelései (kivéve:.....)			
Egyéb vagyoni eszközök (tulajdonosok részére járó)			
ÖSSZESEN			

63

CORECT
Pénzügyi és Könyvvizsgáló Kft.

Felszámolási eljárás befejezése - Felszámolási költségek

- adóst terhelő munkabér és egyéb bérjellegű juttatások, ideértve
 - a munkaviszony megszűnésekor járó végkielégítést, a jogellenes megszüntetésével összefüggésben terhelő fizetési kötelezettségeket is,
 - A munkaerő-kölcsönzési szerződés szerint fizetendő munkabért és egyéb bérjellegű juttatásokat, iskolaszövetkezettel kötött szerződésekből adódó díjak
 - a felszámolás kezdő időpontját megelőzően esedékessé vált munkabér és egyéb bérjellegű juttatások és járulékok ha felszámoló a felszámolás kezdő időpontja után fizette ki)
- felszámolás kezdő időpontja utáni
 - gazdasági tevékenységének ésszerű befejezésével, vagyonának megőrzésével kapcsolatos költségek, ideértve a környezeti károsodások és terhek rendezésének költségeit,
 - olyam felmerült kiadásokat (szakértői díjak stb.), amelyeket a bíróság a felszámoló kérésére engedélyezte
 - a vagyon értékesítésével és a követelések érvényesítésével kapcsolatos igazolt költségek;

64

CORECT
Pénzügyi és Könyvvizsgáló Kft.

Felszámolási eljárás befejezése - Felszámolási költségek

- az adósnak azokat a tartozásait, adó-, járulék, kártérítési, kártalanítási kötelezettségeit, amelyek a felszámolási eljárás kezdő időpontja utáni gazdasági tevékenységből keletkeztek,

kivéve a nyereségből fizetendő adókat;

- az adóst terhelő, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap bérgarancia alaprészből kapott támogatás;
- a felszámolással kapcsolatos bírósági és hatósági eljárások költségei;
- az adós iratanyagának rendezésével, elhelyezésével és őrzésével kapcsolatos költségek;
- a felszámoló díja
- a vagyonfelügyelő (ideiglenes vagyonfelügyelő) ki nem fizetett és a kezeseiktől meg nem térült költségei és díja,
- a katasztrófavédelmi, természetvédelmi vagy környezetvédelmi, állam által megelőlegezett költségek,
- a felszámoló számára e törvény alapján kifizethető díjelőleg, valamint
- az a költség, amelynek felszámolási költségként történő kifizetését és elszámolását a bíróság meghatározott esetekben engedélyezte.

65

COARECT
Pénzügyi és Könyvvizsgáló Kft.

Könyvviteli elszámolás a vagyonfelosztási javaslat alapján

Felszámolt vállalkozásnál

Nincs további könyvelési teendője

Hitelezőnél

- Kapott eszközök állományba vétele T 1/2/3 - K 45
- Követelés kivezetése T 45 - K 31/36
- Különbszet elszámolása T 86 - K 45
- vagy T 45 - K 96

Tulajdonosnál

- Részesedés kivezetése T 87 - K 17
- Kapott eszközök T 1/2/3 - K 97
- összevezetés (kisebb összeggel) T 97 - K 87

66

COARECT
Pénzügyi és Könyvvizsgáló Kft.

Bizonylat megőrzési kötelezettség

Mi az utolsó év, amit még tárolnunk kell a számviteli, illetve a munkaügyi iratok közül?

- Adózási szempontból az adók megállapításához használatos bizonylatokat 5 évig (2017-es társasági adó bevallását 2018. december 31-étől számítandó: 2023. december 31-én évül el a megállapításhoz való jog.
- Számviteli bizonylatokat **8 évig kell megőrizni (azok az okmányok, amelyek egy gazdasági esemény számviteli elszámolását támasztják alá).** Az üzleti beszámolót, üzleti jelentést, leltárt, főkönyvi kivonatot, naplófőkönyvet, analitikus és részletező nyilvántartásokat is 8 évig kell megőrizni
- Kivéve: azok a bizonylatok, amelyek a szolgálati idő megállapításához, a nyugdíj kiszámításához szükségesek.

nem szabad sosem selejtezni a bér- vagy munkaügyi nyilvántartásokat.

Felelős: Megszűnés esetén a felszámoló vagy végelszámoló

Egyszerűsített felszámolási eljárás

Mikor

- Ha az adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy
- A könyvvezetés hiányosságai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint lebonyolíthatatlan

Ügyvezető és többségi tulajdonos speciális felelősségi kérdései

- a bíróság az eljárás költségeinek viselésére kötelezi a cég vezetőjét (többségi tulajdonos kezesként felel), ha a felszámolási eljárás a könyvvezetés hiányosságai miatt nem lebonyolítható, valamint
- ha a felszámolást megelőző 3 év bármelyikében nem tett eleget a közzétételi/letétbe helyezési kötelezettségének

Számviteli kezelése

az általános eljárás alapján

Felszámolási eljárás befejezése az adós megszűnése nélkül

Mikor

- Felszámolás időszaka alatti egyezségről: bíróság dönt az egyezséget jóváhagyó végzésben annak befejezéséről

Feladatok

- A felszámolás befejezésének időpontjára készítendő
 - Felszámolási zárómérleg
 - Bevételek és költségek/ráfordítások alakulásáról szóló kimutatás
 - Záró adóbevallás
 - Záró jelentés

vagyonfelosztási javaslat értelemszerűen nem kell

- Felszámolási időszak alatt vezetett nyilvántartásokat le kell zárni
- Felszámolási zárómérleg: általános szabályok szerint készül
- Egyezségkötést követő **30 napon belül** kell közzétenni/letétbe helyezni

Felszámolási eljárás befejezése az adós megszűnése nélkül

- Felszámolási zárómérleg alapján nyitómérleg készül

- Eszközök a zárómérleg szerinti összegben
- Kötelezettségek és saját tőke összegét módosítani kell:

a felszámolásba be nem vonható vagyon miatt a saját tőkéből a kötelezettségek közé átvett tétel visszarendezése

Felszámolási eljárás speciális adózási kérdései

- Adóbevallások készítendőek: a felszámolási eljárás kezdő időpontjára
- Felszámolási eljárás időszaka alatt: **általános szabályok; kivéve éves adók**
- ÁFA**
 - Pénzforgalmi elszámolást nem alkalmazhat (aki csőd/felszámolási eljárás hatálya alatt van)- fizetendő adót a tevékenységet lezáró adóbevallásban kell megállapítani
 - Fordított adózás a felszámolási eljárás alatt
- Éves adók**

Adóév = üzleti év = felszámolási eljárás időszaka

- Felszámolási eljárás időszakában keletkezett adófizetési kötelezettség: felszámolási költség
- Felszámolási időszak végén: záró adóbevallás készítése
- Nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatás: a biztosítottak jogviszonyára vonatkozó nyugdíjbiztosítási adatairól. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és a NAV által kiadott igazolást a felszámoló köteles megküldeni a bíróságnak.
- Az értékesíthető vagyontárgyak hitelezők közti felosztás: illetékmentes**

Cstv.56. § (4) Az értékesíthető vagyontárgyaknak a hitelezők közötti felosztásával bekövetkezett vagyonszerzés illetékmentes - az egyszerűsített felszámolás esetét (63/B. §) is ideértve - csődegyezség keretében, valamint a felszámolási eljárásban a követelés elengedése, feltéve, ha a követelés jogosultja nem a csődeljárás, felszámolási eljárás alá vont gazdálkodó szervezet tagja;

71

Felszámolási eljárás alatti adózás - ÁFA

Fontosabb ÁFA szabályok

- Árveréssel történő értékesítés (nincs jelentősége az árverés, illetve a végrehajtási eljárás tényének)
 - NAV: árverés útján értékesíti a végrehajtás során lefoglalt vagyontárgyak, akkor általános szabályok
- Az eladó adóalany felszámolási vagy más fizetésképtelenségét jogerősen megállapító eljárás hatálya alatt áll, **fordított adózás lehet**
 - vállalkozásban tárgyi eszközként használt, valamint
 - teljesítésekor szokásos piaci árát tekintve 100 ezer Ft-ot meghaladó termék értékesítése, ha
 - az árverési **vevő adóalany**, (kivéve: az alanyi adómentes adóalanyt, valamint a kizárólag mezőgazdasági különös adózási jogállású adóalanyt).

Adózás – felszámolási eljárás kezdetén

- Felszámolás alatt álló gazdálkodó **szervezet vezetője** soron kívüli bevallást készít, felszámolás kezdő napját megelőző fordulónapra

Éves elszámolású adók – kivéve az áfa – bevallása

- zárómérleg elkészítését követően - **30 napon belül** (NAV és felszámoló részére) társaságiadó-bevallást a **'71 nyomtatvány** (a jogutód nélküli megszűnésre előírt szabályok szerint)

bevallás típusa kódkockában „F” jelzés

Eljárást megelőző időszakra vonatkozó bevallás benyújtásakor: a kódkockába „1”-t,

- **Általános forgalmi adó, nem éves elszámolású adók bevallása**

Mindazon bevallásokat is be kell nyújtani, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró adóbevallás benyújtásakor még nem járt le.

Az általános forgalmi adóról, valamint azokról az adókról, amelyeknél az adó megállapítási időszak egy hónap, egy negyedév, a bevallással még le nem fedett időszakról a soron kívüli adóbevallási kötelezettséget kiváltó eseményt követő 30 napon belül kell a bevallást benyújtani.

Adózás – felszámolási eljárás alatt

Tevékenységet lezáró adóbevallás és a felszámolást lezáró adóbevallás közötti időszak

- Art. **általános rendelkezései** szerint kell az adóbevallási kötelezettséget teljesíteni, kivéve:
- **Társaságiadó-bevallás: nincs**, mivel a felszámolás kezdő napjától a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet nem alanya a társasági adónak.
- Felszámolás alatt a **felszámoló** tesz eleget a bevallási kötelezettségeknek:
- ha adófizetési kötelezettség nem keletkezett: „NY” jelű elektronikus úrlapon E rendelkezés nem alkalmazható
- a tevékenységet lezáró „F” típusú és „1” kódú adóbevallásokra, valamint
- a felszámolás befejezésekor benyújtandó „F” típusú és „3” kóddal jelölt adóbevallások - mely utáni bevallási időszakra már nem nyújtható be adóbevallás
- foglalkoztatóként: akár egy személy biztosítási jogviszonyban áll a akár ingyenesen végzett (például tagi közreműködés esetén) bejelentés **'T1041 típusú** adatlapon és
- nulla Ft fizetési kötelezettség bevallása nem mentesít a '08 típusú bevallások beküldésétől (nem helyettesíthető „NY” nyomtatvánnyal)
- Záró adóbevallás benyújtásával egyidejűleg az adót is meg kell fizetni.

ADÓELLENŐRZÉS

BEFEJEZÉSI HATÁRIDŐK

a bevallások kézhezvételétől számított

- Csődeljárásnál: **90 napon** belül
- Tevékenységet lezáró adóbevallásoknál: **60 napon** belül
- Felszámolást lezáró adóbevallásoknál: **60 napon** belül
- Egyszerűsített felszámolásnál: **45 napon** belül
- Felszámoló által készített záró bevallásnál: **60 napon** belül

Felszámolási eljárás befejezése

Bíróság teendői

- a felszámolási zárómérleget,
- a zárójelentést és
- a vagyonfelosztási javaslatot

a kézhezvételtől számított **30 napon belül megküldi a hitelezőknek**. Bármelyik hitelező a kézbesítéstől számított 30 napon belül a felszámolási zárómérlegben, a zárójelentésben vagy a vagyonfelosztási javaslatban foglaltakat írásban kifogásolhatja.

- végzéssel határoz a fenti dokumentumok alapján
 - a költségek viseléséről,
 - a felszámoló díjazásáról,
 - a hitelezők követelésének kielégítéséről,
 - a pénzforgalmi számlák megszüntetéséről és
 - a központi értéktár megkeresésével az adós által kibocsátott értékpapírok érvénytelenítéséről, valamint
 - kötelezi a felszámolót a még szükséges intézkedések megtételére. Ezzel egyidejűleg dönt a felszámolás befejezéséről és az adós megszüntetéséről.